

TIMO HONKALA

ARMEIJAN HARMAISSA TURUSSA JA SÄKYLÄSSÄ

MUISTELUITA ARMEIJA-AJALTA Por Pr
PstK-RYHMYRINÄ vv. 1965-1966

PstK-Ryhmyrit talvella 1966

Kirjoittaja PstK-Ryhmyrin lomavaatteissa

TIMO HONKALA

ARMEIJAN HARMAISSA
TURUSSA JA SÄKYLÄSSÄ

Muisteluita armeija-ajalta

PorPr PstK-Ryhmyrinä vv.1965-1966

Helsinki huhtikuussa 2015

Kannen ryhmyokuva

Ylhäällä vas: Tuominen, Jokela, Honkala, Anttalainen,
Kivivirta ja Vihersalo

Alh vas: Oksanen, Rostedt, Nieminen myöh. Elers,
Alha, Suominen ja Korkeamäki kts. s. 11

C 2015 Timo Honkala

Kustantaja BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 9789523185883

Sisällysluettelo

1 TAUSTAA MUISTELUIDEN KIRJOITAMISEEN	9
2.KUTSUNNAT ELI SYYNİ.....	19
3 LYKKÄYKSEN KESKEYTTÄMINEN	25
4 EPÄVIRALLISEMPI VALMISTAUTUMINEN SOTAVÄKEEN.....	30
5 PALVELUKSEEN ASTUMINEN JA ALOKASAIKA	33
5.1 Ensimmäinen päiväni armeijassa	34
5.2 Turun kasarmin alueesta	43
5.3 Kouluttajamme	47
5.4 Alokkaan alkuaikojen arkipäivää.....	60
5.4.1 Aamutoimet.....	60
5.4.2 Päivän palvelusta	65
5.4.3 ”Piikkisulkeiset”	75
5.4.4 Oppitunnit	76
5.4.5 Iltatoimet	79
5.4.6 Marssi- ja maastoharjoituksia	83
5.4.7 Kasarmin sauna.....	86
5.5 Ampumaleiri Raasissa	88
5.6 Vala ja ylennys sinkomieheksi	95
5.7 Prikaatin ampumakilpailut Säkylässä.....	100
5.8 Lomat alokasaikana	102
5.9 Tanssit Uittamolla.....	107

5.10 Turun yliopiston osakuntatanssit	109
6 ALIUPSEERIKOULUUN MENO SÄKYLÄÄN.....	110
6.1 AUK:hon lähtijöiden nimiä ja kotipaikat.....	110
6.2 Säskylän Huovrinteen kasarmialue	112
6.3 Heti alkuun opintolomalle	114
6.4 Takaisin palvelukseen ja AUK:n kouluttajamme.....	120
6.5 Koulutusrutiineja singoilla	124
6.6 Taistelunäytös Porsaanharjulla.....	128
6.7 Suunnistus ja liikunta.....	138
6.8 Suuri sotaharjoitus.....	141
6.9 Ampumakilpailut polkupyörillä	146
6.10 Verenuovutus – kilpailua sekin!.....	149
6.11 Sairaalareissu Turkuun SS 2:een	151
6.12 Kasarmielämää AUK:ssa	156
6.13 Lomat AUK:sta	165
6.14 Korpraaliksi ylennys	169
6.15 Tanssit Honkalassa ja kurssin päätöstanssit.....	170
6.16 AUK:n loppusota.....	172
6.17 AUK:n loppu	178
6.18 Sivuhyppy tämän päivän yritysjohtajuuteen	181
6.19 AUK:n loppu, jatkuu.....	185
7 RYHMYRIAIKA TURUN KASARMILLA	190

7.1 Takaisin kotiin – Pst- komppaniaan	190
7.2 Sukulaisissa vierailut ryhmyriaikana	196
7.3 Joulu armeijassa.....	200
7.4 Uuden Vuoden vietto	206
7.5 Raasin suuri talvisotaharjoitus.....	209
7.6 Ryhmyreitä PstK:sta erikoistehtäviin	219
7.7 ”Omat” alokkaat komppaniaan	221
7.8 Alokkaiden ampumaleiri Raasissa	231
7.9 ”Katujuvä”, Kasarmin vartiopäällikkönä ja komppanian päivystäjänä.....	239
7.10 Kun Jorkki meinas tuvan kääntää ylösalaisin.....	251
7.11 Komppanian hälytysharjoitus	254
7.12 Komppanian kevätsiivous ja varustarkastus.....	259
7.13 Kahnaus nuoren luutnantin kanssa	264
7.14 ”Littoisten kierros”	268
7.15 Loppusota Raasissa.....	270
7.16 Vappuloma	277
7.17 Ryhmyrijuhlat Tuomisen kämpillä	279
7.18 Komennusmiehet palaavat komppaniaan.....	279
7.19 Yllätysvieras ennen siviiliin pääsyä	282
7.20 Viimeinen lääkärintarkastus ja varusteiden luovutus	284
7.21 Vimeinen ilta intissä ja siviiliin lähtö.....	290

8 MAANPUOLUSTUSKOULUTUKSEEN OSALLISTUMINEN ARMEIJAN JÄLKEEN	295
8.1 Helsingin sotilaspiirin kertausharjoitus 1971	295
8.2 Uudenmaan läänin XXXVI Alueellinen maanpuolustuskurssi ma 18 - pe 22.1.1988.....	300
8.3 Valtakunnallinen maanpuolustuskurssi.....	303
8.4 Muu yhteistoiminta Puolustusvoimien kanssa.....	306
9 POR PR PSTK-RYHMYRIEN 2/65 TOIMINTAA (Kuvattu 15 tapaht. aikajärjestyks.)	309
10 TULEVAT TAPAHTUMAT	324
10.1 23.5.2015 Ryhmyrien osallistuminen Porilaiskillan tulevaan vuosikokoukseen Huovirinteellä	324
10.2 10-11.6.2015 Ryhmyrien varusmiespalvelukseen astumisen 50v juhlatapaaminen Turussa ja Pähkinäisissä.....	324
10.3 8/9/10/11? 5.2016 Varusmiespalveluksesta siviiliin pääsyn 50v juhla Turussa.....	326
11 SOTILASHUUMORIA.....	327

1 TAUSTAA MUISTELUIDEN KIRJOITAMISEEN

Porin Prikaatin (PorPr) panssarintorjuntakomppaniassa (PstK) Turussa Turun kasarmeilla oli meneillään 9.5.1966 saapumiserän 2/65 viimeinen ilta armeijassa. Seuraavana päivänä heti aamusta koittaisi odotettu palaaminen siviiliin 10kk:n (Lomautuslaki/7.4.65) palveluksen jälkeen. Tunnelma oli tietysti hilpeä ja porukat keskustelivat mitä aikovat sitten siviilissä ruveta tekemään. Itselläni oli suunnitelmissa ruveta lukemaan valtiotieteellisen tiedekunnan sisäänpääsykokeisiin. Olin päättänyt pyrkiä sekä Helsingin että Turun yliopistojen ko. tiedekuntiin.

Niinpä yht äkkiä tuli mieleeni, että jos opiskelupaikakseni tulisi Turku, niin olisi hyvä olla ryhmärikaveerien osoitteet ja puhelinnumerot tiedossa. Näin voisi tarvittaessa ottaa yhteyttä heihin. Niinpä sitten rupesin keräämään kavereiden yhteystietoja pieneen taskulehtiööni, joka oli lähes tyhjä, mutta sellainen piti sotilaalla olla lomavarustuksena vasemmassa rintataskussa kynän ohella. Sain siihen kaikkien eli yhteensä 14 ryhmärikaverin yhteystiedot. Näin yhtey-

denotto olisi helppoa, jos tulisin Turkuun opiskelemaan tai muuten käymään

No niin kävi, että pääsin sekä Hesan että Turun yliopistoihin opiskelemaan ja valitsin luonnollisesti Hesan yliopiston, sillä kotoa opiskelu tietysti oli taloudellisin ja monelta kannalta käytännöllisin ratkaisu. Niinpä ei kerätyille osoitteille tullut käyttöä – siinä vaiheessa. Mutta taskulehtiön pistin varmuudeksi kuitenkin muiden armeijakamojen joukkoon pieneen pahvilaatikkoon.

Tämä ”muistojen laatikko” sitten seurasi mukani ensinnä avioliiton myötä ensimmäiseen kotiiimme ja sitten aina muuttojen mukana uuteen asuntoon. Niissä yhteyksissä tuli aina joskus silmäiltyä ”muistojen laatikon” sisältöä ja selailtua kavereiden nimiä muistivihkosta. Palautui mieleen armeija-ajat, joista minulla ainakin oli yleisesti ottaen mukavat muistot. Ja erityisesti aina muistuu mieleen, että meidän ryhmyriporukkamme oli tosi mukava, rehti porukka ja meillä oli hyvä yhteishenki. Sillä porukalla olisi voinut lähteä isompiinkin rähinöihin kuin Raasin sotaharjoitukseen - mutta onneksi ei tarvinnut!

Koska olin käynyt armeijani Turussa, en Hesassa törmännyt muihin inttikavereihin kuin Anttalaisen Kariin, joka olikin armeija-aikana parhaimpia kavereitani. Hän oli tullut myöhemmin Hesaan moottoripyöräpoliisiksi ja niinpä häntä silloin tällöin näin, sillä itse ajelin Hesassa taksia opiskeluaikoina. Ja kerran alkuaikana kävimme oman alokasaikamme ryhmyrin Risto Mäenpään kanssa kaljallakin kolmistaan.

Jäätyäni eläkkeelle v 2004 järjestelin joitakin kaappejani ja taas tuli ”muistojen laatikko” ja muistilehtiö esiin. Siinä sitten syntyi ajatus, että olisipa mukavaa kerätä vanha ryhmyriporukka taas yhteen ja muistella armeija-aikoja. Siihen olisi hyvä syykin, sillä keväällä 2006 tuli kuluneeksi 40 vuotta siviiliin pääsystä.

Niinpä päätin testata ideaani Kari Anttalaisella, joka oli seinänaapurini kanssa samassa firmassa töissä – ei enää poliisina – ja niin tiesin firman puhelinnumeron ja olimme lähetelleet toisillemme silloin tällöin terveisiä naapurini kautta.

Kari piti ajatusta hyvänä ja innostui heti asiasta. Niinpä päätimme ryhtyä tuumasta toimeen, mutta kui-

tenkin vielä tiedustellen parin muunkin ryhmyrin mielipidettä. Kun kaikki jututetut pitivät ajatusta hyvänä, niin ryhdyimme Anttalaisen kanssa päivittämään yhteystietoja, joka oli sinänsä mielenkiintoinen salapoliisitehtävä osoitteet ja puhelinnumerohan olivat 40 vuodessa täysin muuttuneet.

Keväällä 2006 keräännymme sitten 11 Ryhmyriä ja kouluttajamme Veijo ”Syöksy”Koskinen”sekä Porilainen lehden toimittaja Kari Nummila entisen kasarmimme, nykyisen Turun Yliopiston kasvatustieteiden laitoksen alueelle, Porilaispatsaalle. Kukanlaskun jälkeen siirryimme entiseen sotilaskotiimme, tilausravintola Turun Kasarmiin viettämään yhteistä muistelustapahtumaa saunomisineen ja ruokailuineen. Ja mukavaa oli!

Yhteisellä päätöksellä päätimme jatkaa kokoontumisia kerran vuodessa Porin Prikaatin Killan vuosikokouksen ja siihen liittyvän Prikaatin vuosijuhlan yhteydessä omalla ohjelmallamme. Välillä on käyty ampu-massa ja saunomassa Raasissa Prikaatin harjoitusalueella, välillä ammuttu Porsaanharjulla rynnärillä ja useamman kerran tutustuttu Säskylän varuskunnan

alueella nykyisiin panssarintorjuntamenetelmiin. Usein ohjelmaan on liittynyt yöpyminen Säkylän lomakylässä ja kerran varuskunnan vierashuoneistoissa. Tämä kaikki on ollut mahdollista, sillä toisesta tapaamiskerrasta lähtien on ollut mukana myös inttikaverimme Arto Arvonen, vaikka hän ei RUK:n käyneenä kuulukaan varsinaisesti Ryhmyreihin, mutta on suostumuksensa mukaisesti nimetty ”yhteysupseeriksi”. Hän on alusta lähtien osoittanut mielenkiintoa tapaamisiamme kohtaan Killan hallituksen jäsenenä ja valtuuskunnan puheenjohtajan ominaisuudessa nähden tämän tapaisen toiminnan mahdollisuudet maanpuolustushenkeä lujittavana. Hänen suhteillaan meille on järjestynyt mainitut hienot erikoisohjelmat. Erilaisia tapaamisia on ollut yhteensä 12 kertaa. Lisäksi pienehköjen porukoiden keskinäisiä kahvittelutapaamisia on useampia kertoja vuodessa.

Armeija-aikaiset tapahtumat ovat palautuneet näissä tapaamisissamme jälleen mieleeni ja aktivoineet noiden aikojen muistia. Ja nyt kun olemme Ryhmyrien itse itsemme valitseman ”esikunnan”(Kari Suvanto, Tapsa Tuominen, Heikki Vihersalo ja allekirjoittanut)

toimesta käynnistäneet armeijan palvelukseen astumisemme 50v-juhlien valmistelut, on mieleeni tullut ajatus kirjata joitakin henkilökohtaisia armeijamuistoja paperille. Kyse on siis nimenomaan OMISTA HENKILÖKOHTAISISTA ARMEIJAMUISTOISTA, ei kaveriporukan yhdessä keräämistä muistoista puhumattakaan virallisesta historiankirjoituksesta.

Kun näitä muistoja tuntui tulevan runsaastikin, niin päätin toteuttaa niiden keräämisen omakustannekirjan muotoon, josta olin saanut kokemuksia puoli vuotta aikaisemmin omakustanne kirjalla ”TANSSIN KUTSU, Nuoruuteni tanssimuistoja 1950-60 luvuilta Koskelta TL, Hesasta ja armeija-ajalta”.

”Esikunnan” jäsenet sekä ryhmyri Raikko Rostedt ja kouluttajamme Veijo”Syöksy”Koskinen, Kalevi Roope Tuominen ja Seppo Kompuinen ovat loppuvaiheessa kommentoineet osaa tämän kirjan kirjoituksista ja tarkentaneet joitakin faktoja. Myös kummisoturimme Yrjö Lähdesmäki on osallistunut materiaalin keräämiseen. Veljeni Ripa valokuvien käsittelyn osaajana on tehnyt parhaansa, jotta meikäläisen huonotasoiset harrastelijavalokuvat on saatu kohtuullisen tasoiseksi

ja kokoisiksi. Tästä Ripalle kiitokset. Vanhin poikansa Tuomas puolestaan on auttanut tietotekniikassa, joka säästänyt hermojani suuresti, mistä hänelle kiitos. Valitettavaa kuitenkin on, että tähän kirjakokoon valokuvien asettelu teksteineen on ylittänyt minun teknisen osaamiseni ja lopputulos on joiltakin osin vaatimattomampi kuin alun perin kuvittelin. Mutta nyt oli valittava: joko tällaisena tai pöytälaatikkoon!

Vaimoni Eija ansaitsee kiitokset kieliasukommenteistaan, jotta edes pahimmat kiemurat ja virheet olen saanut oikaistua. Ja muutoinkin pitkämielisestä suhtautumisesta kirjoittajan poissaoloon yhteisestä olohuoneesta. Makuuhuoneessa toki on oltu yhtä aikaa! Saamastani avusta huolimatta itse kuitenkin vastaan kaikin puolin kirjan puutteista ja tekstistä virheineen päivineen.

Tosiasiahan on, että muiden muistikuvat samoista asioista voivat suurestikin vaihdella. Ja kaikkien muistikuvat ovat varmasti oikeita asianomaisen itsensä kannalta. Toivottavasti omat muistoni kuitenkin puutteineen ja virheineenkin kirvoittavat Ryhmyrika-vereille, kouluttajille ja mahdollisille muille lukijoille

monia omia muistikuvia armeija-ajalta. Armeijassahan luonteensa mukaisesti toistuvat samantyyppiset asiat koulutuspaikoista riippumatta. Lähteitä en juuri myöskään ole käyttänyt, lähinnä sotilaspassia, kanta-korttini kopiota liitetietoineen, v1966 kalenterin aukeamasivua armeija-aikaisin merkinnöin ja satunnaisia lähteitä, jotka sitten olen maininnut. Virheitä faktoihin varmasti jää runsaastikin, vaikka myös netillä olen tietoja pyrkinyt tarkistamaan.

Mutta vanha totuushan on, että täydellisyys on hyvän vihollinen ja sen vuoksi on moni mielenkiintoinen juttu jäänyt julkistamatta. Tähän en siis aio syllistyä, moneen muuhun virheeseen ja epätäydellisyyteen varmaankin. Eli tietäen, että virheitä ja puutteita varmasti jää, pistän tämän tekstin kuitenkin painoon.

Tekstin kieliasun jätän myös vähemmälle huomiolle, sillä näitä kysymyksiä vartenhan on yliopistoissa oikein oma tiedekuntansa, kuten valtio-opin opettajani sanoi ohjeeksi seminaarilaisille. Lisäksi olen perustellut tätä suhtautumistani oikeinkirjoituskysymyksiin myös sillä, että olen ylioppilaskirjoituksissa saanut laudaturin – elämäni ainoan - mutta ajoitushan rat-

Kirjassa kerrotaan pilke silmäkulmassa nuoren miehen armaijakokemuksia Porin Prikaatin Panssarin-torjuntakomppaniassa Turussa ja Säkylässä vv.1965-1966.

Kirjassa käsitellään omine lukuineen alokas-aikaa Turun kasarmilla, aliupseerikoulua Säkylässä ja taas Ryhmänjohtaja-aikaa Turun kasarmilla.

Kirjassa kuvataan jokapäiväisiä palvelusrutiineja samoin kuin sotaharjoituksia ja muita erityisti-lanteita kuten Joulua kasarmilla.

Myös kouluttajia ja heidän koulutusotteitaan kirjassa kuvaillaan samoin kuin ryhmänjoh-tajakavereita.

Myös lomat samoin kuin muu vapaa-ajan vietto on kuvattu.

Kirja sisältää 25 valokuvaa sekä pari sivua kopioita armeija-aikana ylös kirjatuiista vitseistä.

Lopussa käydään läpi v 2006 Ryhmänjohtajaka-vereiden kanssa aloitetut säännölliset tapaamiset 40 vuotta armeijan jälkeen. Samoin tulevat armeijaan menon ja siviiliin pääsyn 50-vuotis juhlatapaamiset kesällä 2015 ja keväällä 2016.

Kirjoittaja on res. vääpeli, kaupunkineuvos ja Helsingin eläkkeellä oleva apulaiskaupunginjohtaja

